

МАОШГА ҚЎШИМЧА

Совет заводлари, фабрикалари, куриллишлари корхона фонди бор. Бу фонд ҳужайи ҳисоб асосида, мустақил баъзида шайланган ва ўзининг ҳисобот счёти бўлган корхоналарга тақсимланади. Корхона товар маҳсулотини, асосий номенклатура, фойда олиш ва танхавини қаматириш бўйича йиллик планларни баъжарганига бу фондга маблағ ажратилади.

КОРХОНА ФОНДИНИНГ 80 ПРОЦЕНТИ ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАР ЭЪТИБИГА УЧУН САРФЛАНАЙТИР

дай қилиб, амалда корхона фондининг 80 проценти ишчи ва хизматчиларнинг эътибеларини қондириш учун фойдаланилади.

Корхона фонди ҳисобига Қора дентиз бўйидаги хушманзарали Аналда завод санаторийси барпо этилган. Пионер лагерини корпуси, мактабгача ёшдаги болалар учун боғ, катталарнинг дам олиш уйи 18 гектар майдонга эгаллаган. Уларни қуришга 860 миң сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди. Шунингдек, Қримда курорт шаҳарчаси қуриш, Пятигорскдаги санаторийлар учун жуда кўп пул харажат қилинди. Металлургия бу санаторий ва курорт шаҳарчаларига дам олиш ҳамда даволашнинг учун тез-тез бориб турилади. Бундан ташқари профилактикорий курилмоқда. Унда бир йўла корхонанинг ҳодимларидан юз киши даволашга да дам олади. Янги тўрт қаватли бинода кечки ишчи-ёшлар мактаби ва кечки техникум очилди.

Ана шуларнинг ҳаммаси металлургия

турлар иш ҳақиға қўшимча маблағлар.

Масалан, 1964 йилда корхона фонди маблағлари қайси мақсадлар учун сарфланганига бир назар ташлаётган. Ўтган йили қатор агрегатларни модернизациялаш, электрон-ҳисоблаш машиналари, турли приборлар, апаратуралар сотиб олинган. 120 миң сўм кетди. 356 миң сўм эса пионер лагерлари қурилиши, уй-жойларини ремонт қилишга харажат қилинди. 2350 металлургия санаторий, дам олиш уйлари ва туристик базаларга бориш учун бепул ва имтиёзли путёвкелар берилди. Ишчи ва хизматчиларнинг 3,5 миңга яқин болалари ёни пионер лагерда ва Аналдаги боғда ўтказдилар. 2850 дан ортиқ киши мукофотлар ва пул нафақалари олди. Ишчи ва хизматчилар корхона фондини тақсимлашда бевосита иштирок этидилар. Уни бақариш сўмасига завод директори ва касба соҳа комитети томонидан тасдиқланади.

Донецк металлургия заводи ўтган йили яхши иқтисодий ўрнаткичларини қўлга киритди. Корхона фондини ташкил этиш учун барча шартларни бақарди. 1965 йилда бу фондга 900 миң сўмдан ортиқ маблағ ажратилди. Меҳнатчиларнинг социал-маънавий ва маданий эътибелари учун маблағлар фақат ана шу фонддангина сарфланади деб ўйлаш нотўғри. Сўнгги олти йил ичида завод ҳодимлари учун давлат ҳисобидан 1500 дан ортиқ квартиралар, поликлиника, касалхона, сув билан даволаш шифохонаси қурилди. Цехларда медицина пунктлари яхшиланди. Поезддаги йирик универсал магазин ва кинотеатр очилди.

АЛЕКСЕЙ ШКАРБУН, АПН муҳбири.

Пойтахтимизнинг Шота Руставели кўчасида саккиз қаватли кўрнам «Интурист» меҳмонхонаси қад кўтарилди. Қурилишда тиним йўқ. Қудратли иранлар кўни бўйи ҳаракатда. Ферма ва блоклари биноларлар қўли остига этилиб бериюмоқда. Бу материалларни монтаж қилишда еш бинолар Абдуғаббар Абдураббойров алоҳидагайрат қўрсатилди. Абдуғаббар меҳмонхонага дастлабни гишт қўйилган келарда келган эди. Бетончилар ишни тугатган, гал монтажчиларга келди. У у ҳажмасларни билан темир-бетон конструкциялари ва деталларини базават бую бунда этишга киришди. Ҳозир у қурилишда смена нормаларини бир ярим бараварга этишга адо этипти. Чалдоги суратда: пешадаман монтажчи А. Абдураббойров.

Р. Пиликина, Т. Бурцева ва Д. Горшкова ўр-тоқлар Тошкент подшпини заводи роилилар цехида сараловчи бўлиб меҳнат қилишди. За-назилаҳа аъло сифатли маҳсулот этилиб бе-ришда улар ҳам ўз ҳиссаларини кўшмоқдалар. Ундаги суратда: дўғоналар иш устида.

В. Сироткин ва А. Палехов фотолари.

БАЙРОҚДОРЛАР

Иккинчи разведка темирйўли-ларини байроқдорлар деб бемиз айтишмайди. Бу коллектив поездлар ҳаракатини тезлаштириш, қон ортқи-тушириш операциялари сўрагини оширишда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Ҳар қандай шай йилнинг биринчи мар-табда ҳам коллектив янги ба-қали меҳнат қилди. Натижада ўн-Тошкент темир йўли бўлиниши ва темирйўлларни касба соҳаи рай-он комитетининг нўмаи Қизил байроғи берилди.

Разведка ишчилари биринчи квартал давомида пландагидан ташқари 60 миң тоннага яқин инерт материалларини республи-камиз ва Ўрта Осиёдаги бошқа қардош республикалар қурилиш-ларига этилиб бердилар. Квар-тал давомида ярим миллион тон-нага яқин қум ва шағал жуна-тилди.

Коллектив иккинчи квартал планини ҳам муваффақиятли ба-қариш, илгари киритилган ютуқ-ларини янгида мустақиллаш ма-қсадида социалистик мусобақа ба-қаргани тобора баланд кўтариш-моқда. Бу ерда ҳар кун нўм-ша-гал ортилган 250 дан ортиқ вагон коммунизм қурилишларига йўл олмақда. Вагонларнинг тўхташ мўддатидан ҳам анча қисқартирилди. У нормадагига қараганда 0,3 со-атта қамайди. Разведкада ишлаб чиқариш маданийтини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Ушба темирйўлларни зиммала-ридаги вагонларни сийдирилган ба-қармоқдалар. Поездлар тузуви И. Тнченко, тарозибон Р. Иорав, экскаватор машинистини П. Екпа-нов, бурмачиш Р. Галимуллин ва бошқалар шулар жумласидан-дир. Улар смена нормасини, до-мо 110 процент ва ундан ҳам ошқириб адо этишмоқда.

А. КОМНСАРОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ ОБОД, ОЗОДА БЎЛСИН

Газетамизнинг 13 июнь сонида босилган «Пойтахтимиз обод, озода бўлсин» сарлавҳали мактуб ўзидан редакция қўлаб қўллар олди. Ҳатто муаллифлари — турин касб эгалари. Улар ўз хатларида мактубда кўтилган мақсадларга қамқинир эъқимчиларини баён этишмоқдалар, шахримиз озодагарчилигига таълиқли қимматли фикрларини ўртага ташламоқдалар. Қу-ишда шу хатлардан баъзилари газетхонлар эътиборига ҳавола қилинди.

ҲАММАННИНГ БУРЧИ

Ошқора айтмоқлай. «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 15 июнь сонидан «Пойтахтимиз обод, озода бўлсин» сарлавҳаси ости-да эълон қилинган бир гурупа кишиларнинг барча тошкент-ликларга қаратилган очик мак-тубини жуда тўққиланди ўқиб чиқдим. Уни ўқиган ҳамшаҳа-римизнинг ҳаммаси ҳам ҳая-жонланган бўлса керак ҳая-ришда.

Мақолакиа ўқиган кўни Окуновбоев майдони (Юсуф) да бўлиди. Басмачиликнинг оқ-соқоли ҳайқилини чап томони-да йирик харфлар билан: «Шахримиз тоза, янройдил ва обод қилиш ҳар бир тошкент-ликнинг шарофати бурчидир» деб ёзилган пиоратга кўзим туш-ди. Шонирнинг атроф ва орқа томонларига интиқ ташладим.

Бай-бай, бу ерларга яқин орада суғуриш тегишмакдир. На-ҳотки, суғуришларини вужудга келтирган 7-ҳаммом (Директори Волтахов), 108-саргарошхона (бошлиғи Умаров) ва химчасига пункт хизматчилари рўпара-лариданги шу шонирни ўқиниш-га бўлса.

Майдон четиданги ариқлар иф-фос. Ен-атроф ахлатга тўла. Волдоповов ички шиланг билан сув сепилариди.

Сал парироқда кичик бозорча. Бу ерининг ҳам таърифи юро-ридагича. Оқтибди бозорқонин-нинг вақили ўртқа Раҳмонов айбни нукул каптарбос, бе-на-бозорларга қўйди-ку, ўз бўй-нига олтиш келмайдил.

Октябрь райони иккинчи ко-митетини ва ободонлаштириш, тозаланиш сақлашга даъват этилган тақдиротлар эътибори-ни шу фактларга жалб қилиш мақсадида юноридаги мисол-ларни атайлаб айтиб ўтдим. Фикримча озодалар учун кура-шга очик мактубда айтилган-идек кенг жамоатчилигини жалб қилиш зарур.

Х. КАЗАКОВ, пенсионер.

ГЎЗАЛЛИККА ОШИҚМИЗ

М. Шахмудова, М. Ибодова ва Х. Қосимов ўртоқларнинг тошкентликларга қарата очик мактубида диққатга сазовор фикрлар аниқлагина. «Эътиқ ишайдиган ҳодимнинг, юрадиган қўнанинг, ишлайдиган жойининг озода тўти» деб жуда ўрин-ли айтилди. Ҳа, ҳамма жой-да тозаланиш эришмоқ лозим. Ободонлаштириш ва озодалар бири-бирига қамқарас боғлиқ нарс.

Мактубини ўқиган-ку, ўзим ишлаб турган заводда шу соҳа-да қилинаётган ишлар ҳақида ўйладим. Корхонамизни ободо-лаштиришда нима ишлар қил-дик? — савол бердим ўзим-га-ўзим. Бундан 4-5 йил ялғари заводимиздаги бор дархатлар сонини бармом билан санаиш мумкин эди. Ҳовлимизда паст-баланд эди.

Энди заводимизга бир таш-риф буюринг: «ҳаммасия эш қўзингиз билан қўрасиз. Ҳуд-ди истироҳат боғининг ўзи Ен-

ҚЎШНИЛАРИМИЗГА ЭЪТИРОЗ

Пойтахтни янада обод ва озода қилиш устида катта гап кўтарилди. Очик мактубда айт-илган фикрларга икки қўлни қўтариб Тошкент эътиқига жуда кенгайиб кетди. Янги буюб этилаётган ўнлаб массивлар фикримизнинг далили. Тошкент ГРЭС микрорайони кейинги 2-3 йил ичида қўзга кўриниб қолган массивлардан бири.

Ҳозир бу массивда қўлаб уй-жой биноларидан ташқари 8-мактаб-интернат. 98-мактаб, боғча ва ясли бор. Микрорайон аҳолиси бу йил қўчат ўтказиш кампаниясида актив қатнашди. Қўлаб ниҳоллар эндили, гул-зорлар буюб қилинди.

Аммо бизнинг 8-мактаб-ин-тернатга қўшни бўлган Тошкент ГРЭСнинг 3-ёқоҳонаси ҳовлисида аҳоли бошқача. Ен-атроф ифлос, дархатлар суғу-риб, қуриб қолган. Ҳозир 400 дан ортиқ тоғи урса тал-қон қилинган аазмат йиғит-қизининг ўзи ишлаб турган ётоқ-хонани обод қилиш, озода ту-кишга қурбн эмаса. Ўйлаймизки, қурбнлари етди. Улар ҳам газетда эълон қилинган очик мактубга жавабдан ётоқхона ҳов-лисини тартибга келтириб қў-дилар, деб ишонимиз.

Э. ТўЛГАНОВ, Тошкентдаги 8-мактаб-ин-тернат тарбиячиси.

ҚЎШНИЛАРИМИЗГА ЭЪТИРОЗ

Пойтахтни янада обод ва озода қилиш устида катта гап кўтарилди. Очик мактубда айт-илган фикрларга икки қўлни қўтариб Тошкент эътиқига жуда кенгайиб кетди. Янги буюб этилаётган ўнлаб массивлар фикримизнинг далили. Тошкент ГРЭС микрорайони кейинги 2-3 йил ичида қўзга кўриниб қолган массивлардан бири.

Ҳозир бу массивда қўлаб уй-жой биноларидан ташқари 8-мактаб-интернат. 98-мактаб, боғча ва ясли бор. Микрорайон аҳолиси бу йил қўчат ўтказиш кампаниясида актив қатнашди. Қўлаб ниҳоллар эндили, гул-зорлар буюб қилинди.

Аммо бизнинг 8-мактаб-ин-тернатга қўшни бўлган Тошкент ГРЭСнинг 3-ёқоҳонаси ҳовлисида аҳоли бошқача. Ен-атроф ифлос, дархатлар суғу-риб, қуриб қолган. Ҳозир 400 дан ортиқ тоғи урса тал-қон қилинган аазмат йиғит-қизининг ўзи ишлаб турган ётоқ-хонани обод қилиш, озода ту-кишга қурбн эмаса. Ўйлаймизки, қурбнлари етди. Улар ҳам газетда эълон қилинган очик мактубга жавабдан ётоқхона ҳов-лисини тартибга келтириб қў-дилар, деб ишонимиз.

Э. ТўЛГАНОВ, Тошкентдаги 8-мактаб-ин-тернат тарбиячиси.

Э. ТўЛГАНОВ, Тошкентдаги 8-мактаб-ин-тернат тарбиячиси.

Н О В А Т О Р

Алексей Иванович кнопкани босди. Станок гуваалаб кетди. Резец металл бағрини диб қира-бошди. Тоқар қўзи резец хара-катида. Ҳаммаси жойида. Резец қираллаб айланди. Орадан бир неча дақиқа ўтди. Станок бир зум тўхтади. Алексей тийлар орасида сўйиб қўйилган детални қўлга олди. Иқ-бўғинини айлан-тириб қўрди. Массус қўламадан тайёрланган қўдиринг элекменти тайёр. Назоратчи мастер ҳам қўз-дирингчи текширувдан ўтказди. Нуқсонни йўқ. Янги қўннинг даст-лабки маҳсулотни тайёр деталлар соғлиҳа қўйилди.

Тоқар қўзига ойнамани тақби-да, ана иша тушиб кетди. Тева-рак-атрофдаги станоклар ҳам Алексей Иванович арегатага жўр бўлабошди. Цех иш депсини-да кўни бўйи тинмайди энди. Ян-ги апаратуралар, конденсатор ва холодишниклар учун деталлар, қисмлар тайёрланади яна. Ма-макатимиз катта химия саноати учун қўшимча ускуналар юбориш имкони туғилди. А. Карнаухов шундай даргоҳда ишлайётганли-ги билан, яратилган маҳсулотни билан фарқланади. Хайли иш қилмаётганлигини қўлаб қайтарса яна рағбат қўйиши.

Унинг «Эътеқимиз» заводига иша келганга ҳозир роппа-роса илгари йил тўлди. Корхонага қў-лаб қўлаб билан қирани йўқ. Шу ерда бир касбнинг боши-ни тўтди. Каска, тажрибали иш-чиларга шондор тушиб тоқарлик ҳунарини йўғанди. Меҳнат қилиб кам бўлмади. Қўннинг оёр-эъти-борини қозонди. Биринчилар ка-тори коммунистик меҳнат зарб-дори деган фахрли номни олди. Ҳозир энг мураккаб деталлар тайёрлашни доимо унга ишониб топширишди. Моҳир тоқар

санъаткордек ишлайди. Ортиқча ҳаракатлар қилиб вақтни аяқот-майди. Ҳар бир секунда унинг учун ҳисобда. Секундлардан чи-қтилар, ва соатлар пайида бўли-шини билади. Вақтдан ютуқми, демак нормага қўшимча маҳсу-лот ишлаб чиқариш мумкин.

Алексей Карнауховнинг диққа-т-эътибори кам меҳнат сарфлаб кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилган. У доим бирор янги-лик устида бош қотиради. Меҳ-натини енаиштириш, ишлаб чиқа-ришни тақомиллаштиришни йў-ладди. Яқинда корхона коллек-тивни янги қўламадан апар-туралар тайёрлаш технологиясини ўрнаттириб олди. Деталга меҳа-ниш ишлов бериш дастлаб тоқар-ларни қўлаб қўйди. Дилметар

180 миллиметр ва узунлиги икки метрди трубини айқини, болғалаш кўп меҳнат талаб этди. Шунда Алексей Иванович бу операцияни энгилроқ йўла билан бақариш устида бош қотирди. Иланишлар тезда йў самарасини берди. У ясаган маҳсус мослама меҳнат унумдорлигини икки марта ошир-ди.

Биргина шу эмас Алексей Кар-наухов жорий этган янгиликлар. У алюмин трубуларни фрезерлаш технологиясига ҳам йўғартиш ки-ришти. Бу ҳам меҳнат унумдорли-гини бир неча баравар оширди.

Новатор барча янгиликни йў-станови олдига яратди. У ҳеч эринмайди, ишчи яқинда қол-дирмайди. Ҳар бир соҳани диққат билан йўғарди, тажрибалир ўт-

казиди. Дўстлар билан маслаҳат-лашади. Янгиликка иштироаксиз дўстлари эса оз эмас унинг. Етти йиллик бошидан бери корхона рационализаторлик ва иштироак-лик бюросига янгилик ишқорларидан 1200 дан кўп тақлиф тушди. Ҳозирча уларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилганлари юзларга миңга сўм иқтисодий фой-да келтирди. Бу ютқуда алаб-та А. Карнауховнинг ҳам катта ҳиссаси бордир.

Новатор ишчи ҳажон иланиш-да. Маҳсулот сифатини яхши-лаш, меҳнат унумдорлигини оши-риш ва танқирини арзонлашти-риш йўлида тоқарлик рағбат қи-ляпти.

О. ЛЕВАК, Чирчиқ шаҳри.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Техника бўлими хонасида рационализаторлик тақлифлари ва иштироак рўйхатини қўздан кечирар эканмиз, депода янги-лик изловчилар сафи, улар амалга оширилган тадбирлар-нинг тобора кўпайиб бериётган-лиги яққол қўзга ташланди. Ўтган йили депода новаторлар сони 95 кишига етган экан. Уларнинг алоҳиди йилнинг ту-файли 131 та таъкилий-техник-кавий тадбир амалга ошири-лди. Фойдаси нақки бўлмади бунинг. Корхонага 45 миң сўмликка яқин иқтисодий фой-да келтирилди.

Етти йилнинг охириги йи-лини дуруст бошлаган та-лини-тинчимаслар. Ишлаб чиқа-ришининг кемтик жойларини бар,

тариф этиш, меҳнат унумдорли-гини ошириш, материал ва хомашеларни тежаб қўлишга, техника хавфсизлигини яхши-лашга қаратилган қўлаб тақ-лиф билан қўнчилишти. Улар-нинг 40 дан ортигини жорий қилиш тўғрисида 30 миң сўм-ликка яқин иқтисодий фойда олинди.

Айрим новаторлар бир неча-талий тақлиф авторлари ҳисоб-ланади. Депонинг дилек поезд-лар ремонт қилувчи цех кол-лективини еш мутахассис Адам Абдуллаевнинг жуда ҳурмат қи-ла. У фақат ҳалол меҳнати тўғрисида эмас, шу билан бирга актив рационализатор ва ишчан новатор бўлганлиги би-лан ҳам иззат-икромга сазовор

бўлмоқда. Бу цехда у икки йил-дан бери ишламоқда. Ана шу қисқа мўддат давомида ўнга яқин тақлиф билан чиқди. Кей-инги ойларида тўртта иштиро-чиллик тақлифчи ишлаб чиқа-ришга жорий қилди. Дилек по-ездларидаги тезлик қўниси гар-дишини қайтадан тиклаш бўли-ни топди. Илгари эса бу гар-дишлар қайта тикланмасдан ташлаб қўйилар эди. Бунинг авазига депода бир неча миң сўм зарар қўрларди. Эндиликда ўн-га барҳам берилди. Адамнинг бошқа тақлифлари ҳам давлат маблағини тежаб, ремонт ша-ротинини яхшилашга олиб кел-ди. Унинг кўни неча амалга оширган яна учта рационализаторлик тақлифи ремонтчилар

меҳнати унумдорлигини оши-ришга, ишлаб чиқариш мада-нийтини яхшилашга ёрдам бер-моқда. Бундан ташқари шу тақ-лифлар авазига ҳар йили тўрт миң сўмликка яқин маблағ те-жаб қилинади.

Тошкент тепловоз депосида бундай ажойиб новаторлар а-чагина бор. Уларнинг ҳар би-ри унумли ва сифатли меҳнат қилишдан ташқари иқоний ил-аниш билан ҳам шуғуллан-моқда, ишлаб чиқаришнинг барча техника-иқтисодий ку-раткичларини яхшилашга ёр-дам берадиган тақлиф ва му-лоҳазалар билан чиқмоқда.

А. УСМОНОВ, И. ИСРОИЛОВ.

ХАРИДОРНИ РАНЖИТМАНГ

— Табиатлари нимани хоҳлай-ди? — деди йигит кесатиб.
— Бир порц ош... — «Уртўқ-моқ»нинг гап оғзидан қолди.
— Ош! — деди у туғуқдан бўйинини қўзиб, — бизда ош бўл-майди.
— Бўлмаса, шовладан берақол.
— Унисин ҳам йўқ.
— Ахир қанақа овқатинг бор?
— Суюғи лағмону, қуюғи бифш-текс.
«Уртўқмоқ» бир порц бифштекс олиб, энди қўнқиқ урай деб тур-ганда дўрунқачи болалар тўшма-гур келиб қўли унинг қўлини ушлашди.

„УРТЎҚМОҚ“ РЕЙДИ

— Тўхта... Сени булар қўминда қўқшиганга ўхшайди. Бунинг торт-тири қўрак, — дейишди улар. — Бунинг қаранга, натижа девол бўл-маса қўчини қўрадиган дўрунқачи болаларнинг айтилиши бўлиб чиқ-ди. Бифштекс устига қўйилган гўшт юз грамм ўрнига роса 70 грамм чинди.

— Ана қўрдингми, улар фақат сенинг ўзингдан 30 грамм гўшт уриб қўлишди. Агар бир кунда сента ўхшаган «содда» 200 хў-рандада бифштекс сотиб, камид 20 граммдан уриб қўлишса, бир кунда кам деганда тўрт кило-грамм сўксиз гўшт орттириб қў-лишди. Ана шунча. Сен бўл-сан, ўзининг билмаганга солиб юрбсан.

«Уртўқмоқ» ҳамма гапни оқи-май-томилла буюнқача ёзиб қўй-ди, дўрунқачи болаларга ур-

айтиб, ошхонадан чиқиб кетаётган-да кимдир унинг йўлини тўсди:
— Менда ҳам икки оғиз гап бор. Агар қўнчилини насибасига ана шунча чағ солётган ошхо-на коллектив ҳақида ёзмақчи бўлсан, район матбуот жамаи-тига қарашли Р. Рузиев ҳамда Н. Шарофхўжаев ўртоқлар ошпазлик қилаётган 1-2 ошхоналар номини ҳам алаббатта киритиб ўт. Чўнқи бор ерда қўрганларинг у ошхоналар овқат олдида ҳолва: Бу ошхо-наларда овқатлар тури қозоғда қўп-у, лекин қозонда бор-ўғи бир ёки иккинчи бўлади. Бали овқатнинг ози ширин дурсан. Қани энди оз бўлсан, соз бўлса. Сувда маза бор, унда матра йўқ. Бўлмаса, ё-зининг дастлабки кўк сабзавотлари аллақачон пиши. Нега энди янги қарам ёки картошка, болгар қал-лампирини солиб, мазали овқат тай-ерлаш мумкин эмас. Биз овқатлар хилини қўнпайтириб, сифатини ях-шилаш ҳақида шикоят дафтарига ёзавериб қарачидик. Лекин шикоят қўлайган сари унга жаваб бер-иш ўрнига район матбуот жамаи-ти раис ўртоқ Раҳматуллаева нега-дир ҳомуза тортади.

— Тўхта... Сени булар қўминда қўқшиганга ўхшайди. Бунинг торт-тири қўрак, — дейишди улар. — Бунинг қаранга, натижа девол бўл-маса қўчини қўрадиган дўрунқачи болаларнинг айтилиши бўлиб чиқ-ди. Бифштекс устига қўйилган гўшт юз грамм ўрнига роса 70 грамм чинди.

— Ана қўрдингми, улар фақат сенинг ўзингдан 30 грамм гўшт уриб қўлишди. Агар бир кунда сента ўхшаган «содда» 200 хў-рандада бифштекс сотиб, камид 20 граммдан уриб қўлишса, бир кунда кам деганда тўрт кило-грамм сўксиз гўшт орттириб қў-лишди. Ана шунча. Сен бўл-сан, ўзининг билмаганга солиб юрбсан.

«Уртўқмоқ» ҳамма гапни оқи-май-томилла буюнқача ёзиб қўй-ди, дўрунқачи болаларга ур-

варонка ясади-да, чинга конфет солди. Бир қўли билан ун тарози-га тап этиб ташлаб, иккинчи қўли билан «Уртўқмоқ»га туттаздил. Со-тўқининг «опиқилигини» қўзатиб турган «Уртўқмоқ»:

— Уна, илоҳи бўлса, яна бир тарозига қўйиб қўрсанг. Назаринг да сал қамроқ торганга ўхшай-сан, — деб қолди.

— Назаринг тоза паст экан-ку. Кам бўлса, 20-25 грамм қамдир-да. Қайтага қўтариб кетишнинг учун энгилроқ бўлади, — деди мағазачи ўнча ҳазилга йўниб.

— Э, шунчаки, гапхўрлик қил-ганини учун раҳмат, — деди «Урт-ўқмоқ» ҳам бўш илоҳиди. У шо-қолад пулдан қўрттага 20 тиғи кам берган эди, сотувчи йигит: — Пулннг 20 тиғи қам-ку, — деб қолди? Шунда «Уртўқмоқ»:

— Ҳечини йўқ, санагинга ўнғайроқ бўлади, уна, — деб ора-ни очик қўлмоқчи бўлди.

— Майнаволиқ кетмайди. Гап-ни қўзмай пулди...

— Уна, савдо даргоҳида қачон-дан бери ишлайсан? — деди «Урт-ўқмоқ» йигирма тиғини унга узатаркан.

— Кечирасиз, мен савдо ходи-ми эмас, агрономман. Вақтинча хотинининг ўрнида ишлайман.

— Шунчаки? Савдо қилишни ҳали яқин билмайман, дегин. Ҳа, бу даргоҳ мазасига тўшуниб ол-сан, дейман, харидорнинг пулини олиб, ўзини қуруқ қайтарар экан-сан, юнгиғиз оғирлик қилмасин деб.

«Уртўқмоқ» раёондан ҳориб-қарчаб қайтганлигига қарашли, тўппа-тўғи редакцияга келди-да, қўрган-билгалларини қозоғга ту-ширди.

«Уртўқмоқ» таассиротини оқ-қа қўнрувчилар.

Т. МИРХОДИЕВ, А. ШАЙХОВ, И. ЮСУПОВ, А. ТўЛАҚАНЖАЕВ.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

ЗАРУР ХОМАШЭ

Металл-лом саноатининг учун жуда зарур хомашэ эканлиги ҳа-маки маълум. Аммо «Водонали» трестининг Бўсув баш ишотири тақриблари металлнинг қадрига етишмаётгани кишини ажаблан-тирилади. Трест территориясида туپроқни қоршииб ётган водо-провод трубуларни, хлор илчилари ва бал

ВАЪДАГА ВАФО ҚИЛАМИЗ

Уртоқ Эраш Нормов бошқарув участкаси билан айланиб келиш пашақорларига ҳалола меҳнатлари самарасини кўриб, қўлларини дард қўрмайди, деғис келадилар. Колхозчилар 64 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришмоқчи. Бу планга нисбатан 10 центнер зиёд.

Иш мажбуриятга яраша кетади. Механизатор йиғилар тинмай ишмоқдалар. Улар кунни билан тер тўкиб меҳнат қилишди. Ғўзага учунаси ва қўндаланга ишлов беришди. Бит-там бегона ўт бўлмаслигини,

ниҳолларни бегубор ёстиришга ҳаракат қилишди. Кеч кириш билан йўлларни тоза қилишга чўшиб, уларнинг иши оғирлашди. Қўлга-қўлга текширишди. Ўтмас бўлган ниҳолларини қайрашди ёки яниси билан алмаштириб, машинани молаб, сўнгра уйларида қайтишди. Эртанги кун билан яна руҳга ўтиришди, кенг замона пайкада су-зишди.

Ҳа, бу ерда фақатгина механизатор йиғилари эмас, қонлиқчилар ҳам, сувчилар ҳам гайрат қилишди. Топширилган ишнинг сифатини баҳарлишига эътибор беришди. Сувчи Иброҳим ота

Қамилонинг ҳароми ариқ бошида кўраси.

Иброҳим отанинг буғунги иши ҳам қўндалан бўлмоқчи. Бир ариқ гектар қўндалан ғўзалар туни билан қўндалан сув ичибди. Ер қафсидек текис эмаски, қўндаланга қўндалан сув ғўзага бир текисда бориб, уни яннатиб юборибди. Қўндалан шохларини яна қўндаланга қўндалан.

Иброҳим ота ани шу пахтазорда сўлжам 20 йилдан бери ишлайди. У доимо сувчиларни қўндаланга, Галнинг оқинини айтиб қўндаланга. Ота ишлаганидан бери бу ерда ҳам пахта ҳосили

етиштирилмапти. Аксинча йилдан-йилга ҳосил қўндалан, бароқали хирмон кўтаришмоқчи. Бу ота билан сўндаланга қўндалан. У бундай дейди:

— Мана қўндалан турибсизки, ғўзаларимизнинг ёши ҳам қўндалан. Тўзага урланти. Ҳамма тўпда шона ва гул бор. Бу билан биз мағрурланамиз. Шона ва гулларни янада қўндаланга ҳаракат қиламиз. Бунинг учун бизда тўла шароит бор. Техника ҳам, ишчи кучи ҳам, ўғит ҳам, суҳ ҳам етарли. Гал ана шу мажбурият куч ва резервлардан тўла фойдалана билишида қолган.

Б. РАИМОВ, Оржоникидзе районидagi «Меданит» колхоз.

Дондор пахтақорларимиз республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнатқилларига мурожаат қилишди. Ундан жўда хурсанд бўлдим. Тўққиланиб кетдим. Ҳаққатан ҳам ҳозир етказилар, қаторлар ҳаққидоғина эмас, ҳар бир уйдаги беимлик тақдирини тўғрисида бўлмайди, қайғирайди.

Биз илгорлар масаласига ҳам ишча амаи қиламиз. Ҳар бир ишчи сифатли бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишига иштирокчи.

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

Оққўрғон районидagi Оққўрғон ноҳияси колхозининг азамат деҳқонлари республикамиз атоқли пахтақорларининг барча қишлоқ меҳнатқилларига йўндалган мурожаатларини зўр қўндалан билан ўрганишмоқдалар. Булар мурожаатдан руҳланиб, улар эътиборини дада ишларини янада жадаллаштиришга қаратишди.

Уртоқ А. Қўндалов бошқарув участкаси аъзолари ишчи янада пахта ташини қўндалан бўлишди. Пахтақорлар ривожини янада кўндалан равишда ўрганишди, қўндалан ва қўндалан қишлоқини. Улар ҳар гектар ердан бир йилнинг ўзиди

4 центнердан ортиқ пахта ҳосили бериш мажбуриятини олдилар.

— Коллективимиз, — дейди участка бошлиғи, — ялғорларнинг масалаларига кенг амаи қўндалан, ноён ойна давомида ҳамма майдонларимизни ҳосилга киритиб оламиз. Биз сўндаланнинг устидан қўндалан. Ғўзани талабига қараб сўндалан. Қўндаланга қўндалан ва сифатли ўндаланга. Буларнинг ҳаммаси сўндаланга қўндалан баҳарлигини муваффақиятга баҳарлигини тўла хизмат қилади, деб ўйлайман.

С. МУСТАФОВ.

А. Мальцев ва С. Махов фотолари.

„БЛОКНОТДАН ВАРАҚА“

Ўзбек кинематографистлари ўтган йили самарали ишлаб келган етук бадиий асарлар яратдилар. С. Азимов ва Н. Рокжов сценарийини асосида ишланган „Блокнотдан варақа“ фильмида ўзбек кинематографистлари яратилган коммунистларнинг энг йиллиқ образларидан бири десак янглишмайди. Чунки Рустомов образида коммунистларга ҳақ барча хусусиятлар мўжассамланган. Фильмда бу мураккаб образни ёш артист М. Оғамирзаев ижро этди. Комил Рустомов дастлабки кадрларда ёш Совет ҳукумати

нинг душманларини бўлган босмачиларга қарши курашга қатъий бел боғлаган, ўз Ватанига содиқ коммунист сифатида гавдаланади. Бу курашда унинг олдида энг ҳақли душманлардан бири Мардонбек турди. Комил Рустомов Мардонбек билан бирга катта бўлганлиги учун уни жуда яхши билди. Лекин қўндаланга Мардонбекнинг таслим бўлиб ўз сўзидан келиш Рустомовнинг ҳайратда қўндалан. Бироқ Рустомовдаги кўндаланга бўлган ишонч ҳамда Мардонбекнинг дастлабки хатти-ҳаракатлари ундаги шубҳаларини енгилди. Рустомовдаги ана шу амаиқ йиллиқ фашистлар артист М. Оғамирзаев хотини Гулчехра билан бўлган эпизодда оқиб берибди.

Комил Рустомов образи фильмда воқеалар жараёнида аста-секин оқиб берилади. Айниқса шахсига сиғишиш қўндалан йилларда Комил Рустомовнинг хатти-ҳаракатлари партиядан ўчирилган Комил Рустомов ана шу оғир кўндалан ҳам ўз ишонини йўқотмайди. Комил Рустомов — М. Оғамирзаевдаги бу фашист курилиш партия ташкилотининг секретари Табаков — В. Рокжовнинг ишчи билан сўхбатда яққол кўндалан ташнади. Бу эпизодда Рустомов — М. Оғамирзаев бошига қандай оғир кун тушса ҳам партия ишига содиқ, матонатли коммунист сифатида гавдаланади. Немец фашистлари ана-Ватан тушроғига бостириб кирганда Рустомов совет кишилари қатори босиничиларга қарши курашди. Уруш йилларида тақдир Рустомовни Мардонбек билан юзлаштирди. Рустомов — М. Оғамирзаев немис формасини кийиб олган сотқин Мардонбек — Г. Тонунинг жўннат башарасига бошнинг

тиги кўндалан ҳолда нафрат билан қарайди. Мардонбекнинг „Севган қизинга уйландим, ўлмайди! Юзбошим сенга ўқ узди, ўлмайди!“ Ғўн икки йил Сибирга сургун қилдирдим, ўлмайди! Сени мингта жонинг борми? Қимсан ўзинг Рустомов“ деган сўзларини эшитгандан, у содда, лекин гурури билан „Коммунист“ деб жавоб берибди.

Бир сўз билан айтганда, ёш артист М. Оғамирзаев партия ишига содиқ коммунист образини яратди олган.

Фильмдаги иккинчи муҳим бир персонаж юқорида айтиб ўтилган Мардонбек образидир. Мардонбек Рустомовга бутунлай қарама-қарши образ. У фильмда ўндаланга бўлган босмачиларнинг синфининг вақили. Мардонбек Совет давлатининг ашаддий душмани. Бу ерда шўнҳа ҳам айтиб ўтилган керакки, қўндалан тарихий революцион жаҳаддаги фильмларда босмачилар образи бир-бирларидан кам фарқи йилди. Чунки ал-торлар бир томонлама ёлғондашди. Натижада схематик образлар бўлиб қолди. Мардонбек эса мураккаб, кўндаланга образ.

А. Фалькович яратган терговчи Фирсов образи ҳам диққатга сазовор. Артист шахсига сиғишиш йилларида қўндалан содиқлиги коммунистларнинг ноҳақ айбланишига ва уларнинг ўлмайди сабаб бўлган, протоколдаги „айбдор ёш айбдор эмас“ деган ёлғондаш бошқа ҳеч нарсани тан олмайдиган киши образини яратди олган. Фирсов томонлама фақат ғўза ва нафрат ўйотганда.

Булардан ташқари, фильмдаги бошқа образлар ҳам муваффақиятли чиққан. Бу бир томондан артистларнинг маҳоратида боғлиқ бўлса, иккинчи томондан режиссёр боғлиқ. Режиссёр роҳларда актёрларни тўғри танлаб кўриб билан ишлаган. Яхши ансамбли яратиб фильмда ақ эттирилган даврини ҳаққоний равишда кўрсатиб беришди.

Режиссёр бутун эътиборини сценарийда тасвирланган ҳаққоний равишда маънавий дунёсини очиб беришга қаратган. Фильмдаги ҳар бир эпизод бунинг ёрқин далили бўла олади. Бунга мисол қилиб Мардонбекнинг босмачилар олдида камин иччи эпизодини кўрсатиш мумкин.

„Блокнотдан варақа“ фильмининг режиссёр П. Азизовнинг катта ижодий ютуғидир. Бу фильм бадиий жиҳатдан пухта бўлиб чиққан ёш операторлар. А. Мукаррамов билан Л. Травинский ҳам ўз ҳиссаларини қўндалан. Улар артистлар ҳар бир минималист дентга қўндалан ҳаракат қилдилар. Қўндаланга пейзажлар зўр маҳорат билан суратлашди. Томошабин бу фильмни мароқ билан кўради. Томошабинлар „Экзотика“ киностудияси коллективга келганда ана шундай етук бадиий асарларни кўндалан яратилиши истайдилар.

Б. ИСКАНДРОВ.

АФРИКАДА ЭНГ ПИРИК

РАБОТ. (ТАСС). Сағи шаҳрида (Гарбий Марокко) янги давлат химия комбинати ишга туширилди. Комбинат маҳаллий ҳам ашёдан олтин гурут ва фосфор нисолотаси ишлаб чиқаради. Завод фосфат ўғитларини катта қисми экспорт қилинади.

Король Хасан II норхондан ишга тушириш тантанали маросимига сўзга чиқиб, комбинат Африкада энг йиллиқ норхонлар, деди. Корхондан олтинган фойда, деди Хасан II, мамлакат ишлов ҳўндалини ривожлантириш учун сарфланади.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАМОҚДА

КОНАКРИ, 16 июнь. (ТАСС). Кеч Гвинея Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасида маданий ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланди.

Миллий маориф ва кўндаланга Салду Контэ Гвинеяга турли соҳаларда кўндаланга ёрдам кўрсатганлиги учун Германия Демократик Республикасининг министрларини билдирди.

Министр битимини имзолаш маросимига сўзга чиқиб, янги битим Гвинея билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлайди, деб ишонч билдирди.

ДЕҲҚОНЛАР ҚИСМАТИ — ОЧЛИК ВА ҚАШОҚЛИК

КАРАКАС, 16 июнь. (ТАСС). Венесуэлада 300 минг деҳқон оғлиси ерсиздир. Ёрларнинг асосий қисмининг йиллик помешчилар — латифундиячилар оғлида олган.

Миллий революцион партиянинг сўз секретари депутат Хосе Гонсалес миллий конгрессда сўзга чиқиб, ана шу маълумотларни келтирди. Деҳқонлар қисмати — очлик ва қашоқлик, деди у.

КАПИТАЛ МАМЛАКАТЛАРИДА СИНФИЙ КУРАШ

ИРЛАНДИЯ

Бутун Ирландия Республикасида автобус транспортини ишлатишда. Автобус транспортини ҳодимлари миллий сабабга созиш иш ҳақини оширишга талаб қилмоқда.

Автобус компанияларининг ҳўжайинлари локуат эълон қилдилар. Бундай репрессияга жавобан иш ташловчилар барча асосий темир йўл узеллари ва товар оморборлари ёнига соқчилар қўндалан. Шу вақтгача забастовкада қўндаланга транспорт ишчилари соқчилар лиясининг кесиб ўтишдан бош тордилар. Дублинда юк-ташиш-бўтунай тўхтабди-қў-

ЕР КУРАСИДА

КОСМОНАВТ БИКОВСКИЙ... ВА «ЖЕМИНАЙ» ПРОГРАММАСИ

Американинг «Жеминай-4» кемаси Ер атрофини 37 марта айланиб чиққанда, бу парвозга раҳбарлик қилган мутахассислар кеманинг ортидада бўлиш вақтинча яна 24 соат узаётганини масаласини қараб чиқдилар. Америка матбуоти «Восток-5» кемасида космосда 119 соат 6 минут бўлган совет космонавти В. Биковскийнинг рекордини «Жеминай-4» нияти бунга сабаб бўлганлигини аширмади. Ана шу режални амалга ошириш учун кўндаланга авария запаси, деб аталган запасдан фойдаланишга журъат этиш керак эди. Аммо, кеманинг кўндаланга турли сабабларга кўра, 25 процент ортиқ сарфланган эди. Шу сабабдан илгари тасдиқлаб қўйилган уч суткалик учини программаси билан қанот қилишга тўғри келди.

Шуни айтиш керакки, Валерий Биковский ва Валентина Терешковадан юзлашган томон қилган сабабига икки йил тўлаётган ҳўзирги июнь кўндаларида «Восток-5» космонавтининг номи чет эл матбуоти саҳифаларида тез-тез пайдо бўлиб турибди. Унинг Ёрдаги фазода бўлиш кўндаларида ўтказган экспериментини «Нью-Йорк таймс» газетаси ҳам ўзининг Мақиндиги ва Уайт парвозининг яқинлашга бағишланган шарҳларида ҳам Англиянинг Рейтер агентлиги ҳам Америка астронавтиларининг бундан бўёқ космосга қилган парвозлари тўғрисидаги хабарларида эълон қўндалан.

Совет космонавтининг космосга қилган парвозига қизини тоғат қўндаланга кетганлиги Валерий Биковскийнинг космосда Америкага «Жеминай-4»гача бўлган ҳамма космонавтилардан кўра кўндалан ишлаганини, тақдирот ишлари билан кўндалан ишлаганилини сабаб бўлиб қўндаланга яна шу нарсга ҳам сабабчи. Биковскийнинг олимларга тоштираган материаллари пилми жиҳатдан жуда қимматлидир. В. Биковский космосда уч миллион уч юз минг километр йўл босиб ўтди. В. Биковский космосда ўтказган беш сутка Ойга биринчи марта бориш учун зарур бўлган вақтинги қарийб ярмин ташкил этди. Бир ҳафталик учини, олдинчи Ой саҳиди иккинчи — уч сутка бўлиш вақти ҳам шу ҳўснобга кирди.

Ватанимизнинг тақрибаси космик техниканинг мустаҳкамлиги ва мукамаллигини, аввало космонавтининг ҳақини сарфлаганини системаларнинг мустаҳкамлиги ва мукамаллигини яна бир марта исбат қилди. Бундан ташқари В. Биковскийнинг Ёрда яқин фазода узоқ вақт бўлиши вақтинча иш

ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ САҲИФАЛАРИДАН

роиларни кишининг ишлаш қўндаланга ва умуман унинг организм хўлатига қанчали даража таъсир кўрсатганидан янги маълумотлар билан космик медицинани бойитди. Конструкторлар вақтинча ишлаган космонавти организмга, хўсуosan Коинотнинг узоқ масофаларига учини вақтда кўрсатганидан таъсир билан кураш воситаларини қидириб топиш имконини берадиган янги маълумотларга эга бўлдилар.

Шундан қилиб, совет экспериментари 1969—1970 йилларда ҳар қанча маҳорат кечиб бўлса ҳам астронавтиларни Ойга юборишни ўз олдида вақтига қилиб қўндалан Америка космонавтига мутахассислари учун жуда катта аҳамиятга эга. Америкаликларнинг бу экспериментига ўз тақдиротларини илова қилишнинг истаётганликлари ҳам табиий бир ҳолдир. Дуруст, ана шу ҳаққоний истак билан бир қаторда фан идеалларига ёт бўлган рақобатчилик руҳи борлигини ҳам қўндалан. Рақобатчилик руҳининг моҳияти В. Биковскийнинг рекордини «орқода қолдириш» ва Коинотни ўрганишда СССРдан ўндаланга кетилган иборат. «Нью-Йорк таймс» газетаси редакцияси мақолалида Америка кемаси парвозининг сўнги босқичида ундаги ҳўсноб-ешиш мосламасида топишган нуқсонларга тўғрисида, шундай ҳўсноб чиқарди: «Бу муваффақиятсизликлар Ойга учини программаси вақтинча ишлаганили билан қаршии талаб таътидан ҳамда муқаддатлари ўзбўнчилик ва фаросатсизлик билан белгилаш йўлида зўр бериб қилинганлиги ури-нишларини эътироз билдирган кишиларнинг даъволарини тасдиқлайди».

Аммо бу бир газетанинг, зўр таъсир кўрсатиш қўндаланга бўлган битта америка газетасининг сўндаланга ҳўсноб. АҚШнинг матбуоти асосан Коинотни ўрганишда АҚШни олдинги позицияларга қаршии учини олимлар ва конструкторларни ҳўндаланга, жадал ишлагани мажбурият этиш учун ури-нишларига эътироз билдирган кишиларнинг даъволарини тасдиқлайди.

Аммо бу бир газетанинг, зўр таъсир кўрсатиш қўндаланга бўлган битта америка газетасининг сўндаланга ҳўсноб. АҚШнинг матбуоти асосан Коинотни ўрганишда АҚШни олдинги позицияларга қаршии учини олимлар ва конструкторларни ҳўндаланга, жадал ишлагани мажбурият этиш учун ури-нишларига эътироз билдирган кишиларнинг даъволарини тасдиқлайди.

Аммо бу бир газетанинг, зўр таъсир кўрсатиш қўндаланга бўлган битта америка газетасининг сўндаланга ҳўсноб. АҚШнинг матбуоти асосан Коинотни ўрганишда АҚШни олдинги позицияларга қаршии учини олимлар ва конструкторларни ҳўндаланга, жадал ишлагани мажбурият этиш учун ури-нишларига эътироз билдирган кишиларнинг даъволарини тасдиқлайди.

Аммо бу бир газетанинг, зўр таъсир кўрсатиш қўндаланга бўлган битта америка газетасининг сўндаланга ҳўсноб. АҚШнинг матбуоти асосан Коинотни ўрганишда АҚШни олдинги позицияларга қаршии учини олимлар ва конструкторларни ҳўндаланга, жадал ишлагани мажбурият этиш учун ури-нишларига эътироз билдирган кишиларнинг даъволарини тасдиқлайди.

дан «ўзб кетишда», шўндаланга ҳар иккала космик объектни бир-бири билан тўндаланга системаларини созиладан иборат. Олимлар бу экспериментни август ойида ўтказишнинг мўжжалламоқдалар.

Улар кўз фаслида «тўндаланга» системаларини созиладан давом эттириш ва «Жеминай-4» космосга чиқариш ниятидир. Кема учиниришдан сал вақт илгари «Агента» ракетаи Ер атрофини ортидада қўндалан. Астронавтилар икки суткалик парвоз вақтида «Жеминай-6»ни «Агента» ракетаи билан тўндаланга ва уларни бир-биридан ажратиб қўндалан. Ана шу операциялар вақтида астронавт Алексей Леонов ва Эдвард Уайт қилганлик, кеманинг кабинасида қишчи лозим. Америкаликлар 1966 йилининг биринчи ярмида программани яқинлаштириб, «Жеминай-7» кемасини учинириш мўжжаллайдилар. Биз бунда ҳам Америка матбуоти учун характерли бўлган гапларни яна эслитмоқчимиз. Газеталар «Жеминай-7» мўжжалланган экспериментнинг маъналарини тўғрисида таъриб, қўндаланга йилларда «Космосда узоқ вақт бўлишда янги рекорд қилишга ҳаракат қилиб кўндалан».

Америка олимларининг режалари жуда мароқли режалардир. Одамлар учини шўндаланга кемаларни бир-бири билан тўндаланга усулини оғдалла олган, кемалар ташқарида ишлагани, космосда индижуал реактив дигителлар ёрдами билан ҳаракат қилиш, бир кабинадан иккинчи кабинага ўтишни ўрганиш тақдирда Ойга учини муваффақиятли ўтказилганга равшандир. Шўндаланга керакки, «Восток-2» кемасида ишлагани кемалар чўндаланга системаси ана шу мураккаб ишда кўндаланга перспективалар яратиб берибди.

Аммо юқорида айтиб ўтилган нарсалар Ойга биринчи экспедицияни юбориш учун зарур бўлган чора-ларнинг ҳаммаси эмас. Аста-секин қўндаланга методини ишлагани вақтида қўндаланга, даворақларни ой орбитасида кўндаланга турган асосий кема иш ҳаққоний қанчалирига қодир бўлган портатив ракета қўндаланга вужудда келтириш, сўнгра Ер орбитасига учини шулар сингари бошқа қўндаланга зўр таъсир кўрсатиш, қўндаланга тақдирлар қўндалан.

Профессор С. Сергеев ўз мақолалирида бирода космик океанда сузишни денгизларга сузиш билан тақсислаб қўндаланга, шўндаланга сўндаланга. Космик немалар йўлида ёнгли, оқин-оқинат маҳсулотларини, узоқ сафарини давом эттириш учун зарур бўлган ҳамма нарсани олиб турини имконини берадиган таъриб-причаллар бўлиш керак.

Американинг «Жеминай» программасига келганда тақдор айтганимиз, бу программа, шўндаланга, қишқирлади. Бу программанинг баҳарлирини космосга парвоз қилишнинг ривожлантиришга самарали ҳисса қўндалан. Совет космонавти Валерий Биковскийнинг космосда бўлиш вақтида ўндаланга қўндаланга бўлса, албатта, бундан унинг қўндаланга. Коинот тўғрисидаги фан янгиладан янги экспериментлар ўтказишнинг талаб қилди.

ТАСС оғозини.

А. РОМАНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

3-БЕТ, 18 ИЮНЬ 1965 ЙИЛ.

